

فهرست مطالب

۲	معرفی نظام رتبه‌بندی شانگهای-۲۰۲۱
۴	جدول ۱: رتبه و امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران در رتبه‌بندی کلی-۲۰۲۱
۵	جدول ۲: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی کلی-۲۰۲۱
۶	جدول ۳: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی کلی-۲۰۲۱

معرفی نظام رتبه‌بندی شانگهای – (ARWU)^۱ – ۲۰۲۱

• مقدمه

موسسه شانگهای جیائوتونگ از سال ۲۰۰۳، فعالیت خود را در زمینه ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی جهان آغاز نموده است. این موسسه هر ساله بیش از ۱۸۰۰ دانشگاه را ارزیابی نموده و از این میان ۱۰۰۰ دانشگاه برتر جهان را اعلام می‌نماید.

در ارزیابی این نظام، هر دانشگاه یا موسسه آموزش عالی که دارای جایزه نوبل، مدال فیلدز، پژوهشگران پراستناد و یا مقالات انتشار یافته در مجلات Science & Nature باشد مورد بررسی قرار می‌گیرد. همچنین دانشگاه‌هایی که تعداد قابل ملاحظه‌ای مقالات نمایه شده در نمایه استنادی علوم (SCIE) و نمایه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) را دارا هستند نیز در ارزیابی لحاظ می‌شوند. این موسسه عملکرد موسسات را در سه قالب کلی، زمینه‌ای و موضوعی رتبه‌بندی می‌کند. لازم به ذکر است شاخص‌های ارزیابی و روش‌شناسی هر کدام از انواع ارزیابی‌ها متفاوت از یکدیگر می‌باشد.

• شاخص‌های ارزیابی کلی

(۱) کیفیت آموزش

(۱-۱) Alumni: تعداد فارغ‌التحصیلان برنده جایزه نوبل و برنده فیلمدال (وزن ۱۰٪)

فارغ‌التحصیلان به افرادی اطلاق می‌شود که یکی از مدارک کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری را از دانشگاه مورد مطالعه دریافت کرده باشند.

- اگر فردی در بیش از یک مقطع تحصیلی از یک دانشگاه فارغ‌التحصیل شده باشد، در امتیازدهی، آن دانشگاه فقط یک‌بار لحاظ می‌گردد.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت‌های <http://nobelprize.org> و <http://www.mathunion.org> استخراج می‌گردد.

(۲) کیفیت اعضای هیات علمی

(۱-۲) Award: تعداد اعضای هیات علمی برنده جایزه نوبل در فیزیک، شیمی، پزشکی، اقتصاد و برنده فیلمدال در

ریاضیات (وزن ۲۰٪)

- اعضای هیات علمی بایستی در زمان برنده شدن جایزه نوبل در مؤسسه مشغول به کار بوده باشند.

- اگر برنده جایزه در چند موسسه مشغول باشد، امتیاز دریافتی بین موسسات تقسیم می‌شود. همچنین اگر جایزه مربوط به چند نفر باشد براساس سهم فعالیتشان امتیاز بین ایشان تقسیم می‌گردد.

¹ Academic Ranking of World Universities

- اطلاعات شاخص فوق از سایت‌های <http://nobelprize.org> و <http://www.mathunion.org> استخراج می‌گردد.

۲-۲) HiCi: تعداد محققان پراستناد (وزن ۲۰٪)

برای محاسبه شاخص HiCi در رتبه‌بندی ۲۰۲۰ شانگهای، از فهرست محققان پراستناد منتشر شده در دسامبر ۲۰۱۹ استفاده شده است.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت <https://clarivate.com/hcr/> استخراج می‌گردد.

۳) مقالات پژوهشی

۳-۱) N & S: تعداد مقالات چاپ شده در مجلات علوم و طبیعت (وزن ۲۰٪)

تعداد مقالات چاپ شده در زمینه علوم و طبیعت بین سالهای ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ برای این شاخص در نظر گرفته می‌شود. به منظور تشخیص همکاری نویسندگان، وزن ۱۰۰ درصد برای نویسنده مسئول، ۵۰ درصد برای نویسنده اول، ۲۵ درصد برای نویسنده بعدی و ۱۰ درصد برای دیگر نویسندگان لحاظ می‌شود. صرفاً مقالات از نوع "Article" در این ارزیابی محاسبه می‌گردند.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت <http://www.webofscience.com/> استخراج می‌گردد.

۳-۲) PUB: تعداد مقالات نمایه شده در نمایه استنادی علوم (SCIE) و نمایه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) (وزن ۲۰٪)

صرفاً مقالات از نوع "Article" در این ارزیابی محاسبه شده و تعداد کل مقالات نمایه شده در سال ۲۰۲۰ را شامل می‌شود. برای مقالات منتشر شده در نمایه استنادی علوم اجتماعی وزن ۲ در نظر گرفته می‌شود.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت <http://www.webofscience.com/> استخراج می‌گردد.

۴) PCP: سرانه عملکرد علمی مؤسسه (وزن ۱۰٪)

امتیاز وزنی پنج شاخص ذکر شده در بالا بر تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت تقسیم می‌شود. اگر امکان دستیابی به اعضا هیأت علمی تمام وقت یک مؤسسه وجود نداشته باشد از امتیاز وزنی سایر شاخص‌ها استفاده می‌گردد.

- اطلاعات مربوط به تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت، از سازمان‌های ملی مانند National Ministry of Education National

Bureau of Statistics, National Association of Universities and Colleges گردآوری می‌گردد.

• نحوه امتیازدهی در ارزیابی کلی

پس از مقداردهی شاخص‌ها برای هر دانشگاه، به دانشگاهی با بالاترین مقدار شاخص، امتیاز ۱۰۰ و به مابقی دانشگاه‌ها درصدی از ۱۰۰ اختصاص داده می‌شود. در صورت نیاز از تکنیک‌های آماری استاندارد جهت تعدیل شاخص‌ها استفاده می‌شود.

منبع: سایت اصلی رتبه‌بندی شانگهای: <http://www.shanghairanking.co>

جدول ۱: رتبه و امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران در رتبه‌بندی کلی-۲۰۲۱

ردیف	نام دانشگاه	رتبه جهانی	امتیاز در هر شاخص					
			PCP	PUB	N&S	HiCi	Award	Alumni
۱	دانشگاه تهران	۳۰۱-۴۰۰	۱۸,۳	۴۵,۳	۳,۲	۰	۰	۱۱,۹
۲	دانشگاه صنعتی شریف	۵۰۱-۶۰۰	۱۲,۶	۲۸,۹	۲,۹	۷,۳	۰	۱۵,۱
۳	دانشگاه تربیت مدرس	۵۰۱-۶۰۰	۱۳,۵	۳۳,۱	۳,۸	۷,۳	۰	۰
۴	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶۰۱-۷۰۰	۱۲,۹	۳۰,۷	۰	۱۰,۳	۰	۰
۵	دانشگاه شیراز	۷۰۱-۸۰۰	۱۰,۸	۲۶,۲	۰	۷,۳	۰	۰
۶	دانشگاه علم و صنعت	۸۰۱-۹۰۰	۱۱,۸	۲۹,۸	۰	۰	۰	۰
۷	دانشگاه تبریز	۸۰۱-۹۰۰	۱۱,۵	۲۹	۱,۴	۰	۰	۰
۸	دانشگاه فردوسی مشهد	۹۰۱-۱۰۰۰	۱۱	۲۷,۸	۰	۰	۰	۰

جدول ۲: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی کلی - ۲۰۲۱

امتیاز در هر شاخص						رتبه آسیا	نام دانشگاه	نام کشور	رتبه جهانی	رتبه ملی	امتیاز کلی*
PCP	PUB	N&S	HiCi	Award	Alumni						
۲۹,۲	۷۰,۹	۴۳,۷	۲۷,۳	۲۴,۵	۳۵,۸	۴۰,۶	۱	۲۴	ژاپن	دانشگاه توکیو	۱
۲۷,۲	۷۸,۲	۴۲,۹	۵۴,۱	۰	۹,۲	۳۹,۵	۱	۲۸	چین	دانشگاه تسینگهوا	۲
۲۳,۷	۵۸,۵	۲۷,۹	۱۷,۹	۴۱,۳	۳۴,۶	۳۵,۶	۲	۳۷	ژاپن	دانشگاه کیوتو	۳
۲۵,۷	۷۹,۳	۳۵,۸	۳۵,۷	۰	۱۰,۷	۳۴,۵	۲	۴۵	چین	دانشگاه پکن	۴
۲۳	۸۶,۶	۲۴,۵	۳۵,۷	۰	۰	۳۲,۳	۳	۵۲	چین	دانشگاه ججیانگ	۵
۲۵,۵	۸۶,۹	۲۱,۹	۳۰,۱	۰	۰	۳۰,۹	۴	۵۹	چین	دانشگاه جیوتانگ شانگهای	۶
۲۹,۹	۶۵,۵	۲۷,۵	۳۹,۹	۰	۰	۳۰,۲	۵	۶۳	چین	دانشگاه علم و فناوری چین	۷
۳۱,۱	۶۴,۳	۲۳,۵	۳۷,۹	۰	۰	۲۸,۸	۱	۷۵	سنگاپور	دانشگاه ملی سنگاپور	۸
۲۳,۶	۷۲	۲۶,۲	۲۹,۲	۰	۰	۲۸,۴	۶	۷۷	چین	دانشگاه فودان	۹
۲۹,۵	۵۴,۷	۲۱,۹	۴۵,۵	۰	۰	۲۷,۹	۲	۸۱	سنگاپور	دانشگاه صنعتی نانیانگ	۱۰

* تنها برای ۱۰۰ دانشگاه برتر جهان امتیاز کلی ارائه می‌شود.

جدول ۳: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی کلی - ۲۰۲۱

رتبه	نام دانشگاه	نام کشور	رتبه ملی	امتیاز کلی	امتیاز در هر شاخص					
					Alumni	Award	HiCi	N&S	PUB	PCP
۱	دانشگاه هاروارد	ایالات متحده آمریکا	۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۸۰,۵
۲	دانشگاه استنفورد	ایالات متحده آمریکا	۲	۷۵,۹	۴۵	۹۱,۳	۷۵,۱	۷۹	۷۶,۴	۵۵,۱
۳	دانشگاه کمبریج	انگلیس	۱	۷۰,۶	۷۸,۸	۹۸,۲	۵۰	۵۷,۹	۷۱,۳	۵۸,۷
۴	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	ایالات متحده آمریکا	۳	۶۹,۵	۷۱,۶	۸۵,۱	۵۳,۱	۷۰	۶۱,۸	۷۰,۱
۵	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	ایالات متحده آمریکا	۴	۶۶	۶۳,۸	۸۰	۵۷,۴	۶۴,۸	۶۱,۳	۵۵,۹
۶	دانشگاه پرینستون	ایالات متحده آمریکا	۵	۵۹,۷	۵۸	۹۷,۹	۳۷,۹	۴۹	۴۳,۱	۷۱,۲
۷	دانشگاه آکسفورد	انگلیس	۲	۵۹,۲	۴۸	۵۸	۵۲,۶	۵۳,۹	۷۸,۶	۴۶,۱
۸	دانشگاه کلمبیا	ایالات متحده آمریکا	۶	۵۸	۵۸,۵	۶۵,۸	۴۸,۹	۵۲,۹	۷۱,۴	۳۲,۱
۹	مؤسسه تکنولوژی کالیفرنیا	ایالات متحده آمریکا	۷	۵۷,۹	۵۳,۹	۶۹,۱	۳۹,۳	۵۶,۶	۴۲,۱	۱۰۰
۱۰	دانشگاه شیکاگو	ایالات متحده آمریکا	۸	۵۴,۷	۵۷,۷	۸۸,۲	۳۹,۳	۴۰,۸	۴۹,۷	۴۲,۸